

Obzornik

glasilo delovne organizacije

Naše gospodarjenje v sedanjih pogojih

KAKO OB NAJNOVEJŠIH IN PRIHODNIH ZVEZNIH UKREPIH UTRJEVATI GOSPODARJENJE NA BRESTU

Najnovejši ukrepi zveznega izvršnega sveta, posebej devalvacija dinarja za 30 odstotkov, so naleteli na najrazličnejše odmeve, komentarje, preračunavanja in iskanja novih poti v gospodarjenju.

Da bi preprečili nekatera zmotna mnenja, kako bo devalvacija kar naenkrat odpravila vse slabosti našega gospodarjenja in stikov s tujino, je bilo že ob sprejemu ukrepov posebej poudarjeno, da devalvacija in zamrznitev cen ne moreta odpraviti tudi vseh vzrokov, ki so pripeljali do nje. Zato bo potrebno v prihodnje in dolgoročno posvetiti izjemno pozornost prav odpravljanju vseh teh vzrokov.

O vseh teh in podobnih vprašanjih, ki neposredno zadevajo gospodarjenje na Brestu, smo pripravili poseben razgovor z glavnim direktorjem inž. Jožetom Strleto in njegovim pomočnikom Danilom Mlinarjem.

— Kako po vašem mnenju najnovejši stabilizacijski ukrepi neposredno vplivajo na gospodarjenje na Brestu?

Najprej velja omeniti, da smo stabilizacijske ukrepe pravzaprav vtikali že v letošnji gospodarski načrt. Naj še enkrat poudarimo nekatere izmed njih: prizadevanja za večji izvoz, omejevanje uvoza, ne povečevati števila zaposlenih, boljše izrabo delovnega

časa z novimi organizacijskimi prijemmi, vsklajevanje naložb z našimi možnostmi, večja delovna disciplina...

Zato nas omenjeni ukrepi niso našli nepripravljenih, saj smo bili vseskozi med tistimi, ki smo podpirali realnejši tečaj dinarja, kar je ob naši usmerjenosti v izvoz razumljivo.

— Računamo torej lahko, da

bo naš izvoz celo večji od načrtovanega?

To bi vsekakor težko trdili. Ze trenutni učinek devalvacije znaša 20 odstotkov, ker so se zmanjšale izvozne stimulacije. Zaradi podražitev uvoženega materiala pa se pojavljajo tudi že novi pritiski na zvišanje cen, tako da bodo leti ob koncu leta verjetno prepolovili sedanji učinek devalvacije.

Zaradi naših prizadevanj za večji izvoz moramo še vnaprej obdržati interno spodbujanje izvoza znotraj Bresta, čeprav se bomo morali o višini stimulacije znova pogovoriti, ko bodo končani vsi preračuni.

Za Brest pa v glavnem velja ugotovitev, da imamo, če upoštevamo uvoz opreme, približno izravnano plačilno razmerje med izvozom in uvozom. Zato bodo potrebni še dodatni napor, da bi izpolnili letošnji letni plan izvoza.

Razstava o življenju in delu tovariša TITA, ki so jo pripravili postojnski gimnazijci — tudi v Cerknici

— Ali tudi na zunanjih tržiščih ni najbolj ugodnih pogojev za naš izvoz?

Tako je. Poleg Jugoslavije se še niz drugih držav temeljito usmerja v izvoz. Zato je v razvitih deželah zahodne Evrope in v Združenih državah Amerike konkurenčnost vse večja, obenem pa je tudi vse manjše povpraševanje po izdelkih, ki jih ponujamo mi. K temu naj dodamo še očitna znamenja temkajšnje recesije. V teh deželah imajo razvito tudi lastno pohištveno industrijo pa je jasno, da jo prav v kriznih obdobjih še močneje zavarujejo.

Tudi v dežele v razvoju je težko prodreti, ker je tam kupna moč prebivalstva nizka in povpraševanja po trajnih potrošnih dobrinah kakšno je pohištvo, skorajda ni.

Zato bo potrebno naša prizadevanja za izvoz v prihodnje še okrepiti z dolgoročno usmeritvijo na tuja tržišča, s temeljito obdelavo teh tržišč in s prilagajanjem naših proizvodnih programov njihovim potrebam in povpraševanju.

— Kakšen pa je sedanji položaj Brestovega uvoza?

Že z letošnjo poslovno politiko in planom smo se dolgoročneje usmerili v sistematično zmanjševanje uvoza. Da bi to usmeritev še okrepili, so bili tudi po vseh Brestovih temeljnih organizacijah izdelani ustrezni ukrepi s tega področja.

— Doslej smo govorili v glavnem o zunanjetrgovinskem poslovanju. Kako pa se bodo novi pogoji odrazili v naši prodaji na domačem trgu?

Prav gotovo bodo novi ukrepi, ki jih pričakujemo, težili k zmanjševanju vseh vrst porabe. Ob omejevanju porabe bodo spet posebej prizadete trajne potrošne dobrine; zato si v prodaji pohištva na domačem trgu ne moremo obetati kakšnega bistvenega povečanja. Poleg tega moramo upoštevati, da se bo iz že omenjenih razlogov močno povečala tudi konkurenca na domačem trgu in se bodo pojavile možnosti v pretoku blaga med posameznimi tržnimi območji.

Morda bo delno povečala prodajo na domačem trgu pospešena stanovanjska izgradnja, ki jo nalagajo stabilizacijski ukrepi.

Vendar nas ta misel ne sme uspavati. Storit moramo vse, da obdržimo vsaj svoje dosedanje mesto na trgu. To pa bomo dosegli le s kvaliteto ponudbo, konkurenčnimi cenami, uporabnostjo naših izdelkov ter s primerno predstavitvijo in postrežbo.

— Kako se bo vse to odrazilo v finančnem položaju naše delovne organizacije?

Najprej bi v zvezi z našo prodajo omenili potrošniške kredite. Zmanjšanje kupne moči sledi tudi veliko pomanjkanje teh kreditov. (Konec na 2. strani)

Naše plošče NEGOR iz nove temeljne organizacije MINERALKA, ki bo v kratkem začela z normalnim obratovanjem

Ob 4. juliju
čestitamo vsem borcem
in aktivistom NOB!

Naše gospodarjenje v sedanjih pogojih

(Nadaljevanje s 1. strani)

Nekatere trgovske organizacije že sedaj grozijo, da bodo ustavile našo prodajo, če jim ne preskrbimo sredstev za potrošniške kredite. Zato smo v te namene iz poslovnega sklada doslej že prelili del sredstev, kar seveda slabo vpliva na likvidnost in investicijsko sposobnost Bresta. Zato bi bilo po našem mnenju treba podpreti industrijo, ki izvažata (in lesna industrija je tako usmerjena) s tem, da ji s potrošniškimi krediti omogočimo prodajo na domačem trgu.

Iz povedanega je moč sklepati, da likvidnost v naši delovni organizaciji ni ravno najboljša?

Večkrat se sicer izgovarjamo, da je nelikvidnost splošen jugoslovanski pojav. Ob tem pa je treba resno povedati, da je to vprašanje na Brestu še posebej zaskrbljujoče in izredno težavno.

Omenjeno je že bilo, da smo znaten del sredstev oddvojili za potrošniške kredite. Splošno finančno stanje pa je takšno, da tudi od bank ni pričakovati pomoči; drugih virov pa ni.

Ker nimamo dovolj sredstev, bomo morali do skrajnosti zaostri politiko nabave repromaterialov in zmanjšati njih zaloge celo na mejo kritičnosti. Zato preverjamo racionalnost vseh zalag materialov, nekateri repromateriali pa se bodo morali po dogovoru pretakati tudi med našimi temeljnimi organizacijami.

Računati moramo celo na to, da pride lahko zaradi takšnega stanja tudi do motenj v poslovanju, saj že doslej nismo mogli poravnati vseh obveznosti do bank.

S finančnim stanjem v delovni organizaciji so seveda povezani tudi osebni dohodki...

Posebej je treba poudariti, da smo pri izplačilih osebnih dohodkov vezani na odgovor o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka in na sprejeti letni plan, ki ju moramo dosledno spoštovati. To pomeni, da bodo osebni dohodki lahko višji samo ob ugodnejših rezultatih gospodarjenja.

Na tem področju bo potrebno tudi nenehno usklajevanje v okviru Bresta, saj so v sedanjih razmerah pogoji za pridobivanje dohodka po posameznih temeljnih organizacijah zelo različni. Samo z usklajevanjem in solidarnostjo se bomo lahko izklopali iz sedanjih in prihodnjih težav.

Kako bi torej lahko sklenili ta naš razgovor?

Morda bi bilo najbolje ta razgovor zaključiti z mislijo predsednika zveznega izvršnega sveta:

DOBREMU GOSPODARJU SE NI TREBA BATI STABILIZACIJE!

Ta misel nam med drugim nalaga, da temeljito proučimo, ali smo storili, zares vse, da bi bili dobri gospodarji in samoupravljalci. Obenem nam tudi z vso resnostjo nalaga, da se tako obnašamo trajno. Nenehno moramo imeti v zavesti, da je stabilizacija dolgoročen proces, s katerim si moramo ustvariti trdnjše mesto v mednarodni delitvi dela.

Razgovor pripravila
P. Oblak in B. Levec

REFERENDUM USPEL

16. junija je bil v vseh temeljnih organizacijah Bresta in seveda v vsej sestavljeni organizaciji referendum o sprejemu novega predloga samoupravnega sporazuma o združitvi v SOZD Slovenijales-proizvodnja in trgovina.

Brestovi delavci so glasovali takole:

TOZD	Število volil.	ZA	PROTI	%
Gaber	149	121	8	81,2
Prodaja	226	172	29	76,1
Tapetništvo	132	79	18	59
Pohištvo	768	488	80	63,5
Masiva	300	231	38	77
Žagalnica	182	129	36	70,8
Jelka	175	131	27	74,2
Iverka	163	83	42	50,9
BREST:	2.095	1.434	278	68,4

Brestovi delavci so tako še enkrat pokazali pripravljenost, da bi čimprej uredili in utrdili medsebojne odnose v sestavljeni organizaciji združenega dela Slovenijales.

Seja občinske konference zveze komunistov

O gospodarjenju in načrtovanju

S PRETEKLE SEJE KONFERENCE ZVEZE KOMUNISTOV

Na seji občinske konference zveze komunistov so osrednjo točko dnevnega reda posvetili nalogam zveze komunistov pri uresničevanju gospodarske stabilizacije.

Že na prejšnji seji je bilo ocenjeno, kako smo gospodarili v naši občini lani in v prvem letošnjem trimesečju. Ta seja je pomenila pravzaprav nadaljevanje ocene. Med tem časom je Zvezni izvršni svet sprejel tudi dopolnilne ukrepe za dosledno uresničevanje gospodarske stabilizacije.

Z dosedanjim dejavnostjo družbenopolitičnih organizacij so bile politične opredelitve, resolucije o razvoju SR Slovenije v letu 1980 ter družbeni dogovor o razporejanju dohodka vgrajene v planske dokumente vseh temeljnih organizacij in skupnosti v občini.

V prvih petih letošnjih mesecih sta skupna in splošna poraba narasčali v skladu z družbenim dogovorom o usmerjanju delitve dohodka v letu 1980. Osebnostna poraba se je pri večini uporabnikov družbenih sredstev gibala v prvem trimesečju v skladu z družbenimi dogovorom, pet organizacij združenega dela pa je dogovorjene osebne dohodke preseglo.

Na področju gospodarskih odnosov s tujino niso bili doseženi taki rezultati kot so bili načrtovani, saj je bilo doseženih komaj 15 odstotkov načrtovanega izvoza. Ob relativno ugodnih ostalih gospodarskih rezultatih se ne smemo zadovoljiti, saj so nastali v dokaj nestabilnih pogojih ob zelo visoki inflaciji.

Prihodnja rast proizvodnje bo v večji meri kot doslej odvisna od povečane rasti izvoza. Pogoji za gospodarjenje se bodo s sprejetimi in predvidenimi ukrepi bistveno spremenili. Zato bodo osnovne organizacije zveze komunistov obravnavale naloge pri uresničevanju gospodarske stabilizacije in vključile v okviru družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov vse delovne ljudi v prizadevanja za gospodarsko stabilizacijo.

Ko so na konferenci razpravljali o naložbah, so ugotovili, da začetih nepokritih naložb ni niti v gospodarstvu niti v negospodarstvu, vendar bo treba ponovno pregledati učinkovitost predvidenih naložb in jih uskladiti s političnimi usmeritvami ter se nekaterim tudi odpovedati.

Kritično so ocenili tudi dosedanje priprave srednjeročnih načrtov. Posebej so poudarili, da morajo biti srednjeročni načrti stabilizacijski. Osnovne organizacije zveze komunistov se morajo vključiti v priprave in nastajanje načrtov ter vplivati, da bodo pri načrtovanju sodelovali vsi delavci. Kasnitve lahko povzročijo, da bodo obravnave pred sprejetjem srednjeročnih načrtov pomanjkljive. Še posebej se bodo pogovorili s tistimi nosilci načrtovanja, ki zelo kasnijo in s tem ovirajo naslednje faze samoupravnega sporazumevanja med posameznimi nosilci načrtovanja.

Prestrukturiranje gospodarstva v naši občini ni potekalo tako kot je bilo predvideno; zlasti zaostajamo na področju gostinstva, kjer ni bilo niti ene naložbe. Sklenili so, da bodo o razvoju gostinstva in turizma pripravili posebno problemsko konferenco.

Stališča predsedstva centralnega komiteja zveze komunistov Slovenije o uresničevanju samoupravnih politike zaposlovanja morajo biti natančneje opredeljena v srednjeročnih načrtih.

Boljša kvalifikacijska sestava zaposlenih pomeni tudi večjo možnost za spreminjanje družbeno-ekonomskih odnosov. O osnovnih usmeritvah prihodnjega razvoja smo se že večkrat dogovorili, zato je prav, da to upoštevamo tudi pri sestavi srednjeročnega načrta.

Dileme, ki se bodo pojavljale ob sporazumevanju in dogovarjanju pri pripravi srednjeročnih načrtov, bo treba sproti razčiščevati. Le s skupnim prizadevanjem vseh delovnih ljudi bomo naloge gospodarske stabilizacije tudi uresničili.

J. Hren

LETOŠNJI DAN BORCA

ZA DAN BORCA — SPOMINSKI OBELEŽJI V PODCERKVI IN BABNEM POLJU

Za praznovanje dneva borca v naši občini je vse pripravljeno. Posebni pripravljalni odbor pri občinskem odboru združenja zveze borcev je pripravil vse potrebno, da bomo občani ta dan dostojno proslavili.

Natanko 4. julija bo minilo sedemdeset let od rojstva in dobro leto dni od smrti revolucionarja, legendarnega partizanskega komisarja, pisatelja in častnega občana naše občine, **Matveža Haceta**. Ob tej priložnosti bomo na njegovi rojstni hiši v Podcerkvi ob 9. uri odkrili spominsko ploščo. Obeležje bo odkril predsednik predsedstva SR Slovenije, narodni heroj, Hacetov soborec, vojni tovariš in prijatelj, **Viktor Avbelj**.

Nato se bomo občani ob 10.30 zbrali na osrednji prireditvi v znani partizanski vasi v Babnem polju. Na hiši Jožeta Malnarja bomo odkrili spominsko obeležje kot spomin na 14. marec 1945. leta, ko so kurirji TV-18 bili neenak boj z domobranci Rupnikovega bataljona. Tedaj je padlo pet kurirjev. Spominsko obeležje bo odkril **Jože Vintar-Strnad**, eden izmed dveh preživelih kurirjev tedanjega napada, sicer pa predsednik partizanskih kurirjev — pododbor za Notranjsko. Ob tej priložnosti bodo podeljene svojcem padlih tudi spominske plakete.

Kulturni program ob odkritju teh obeležij bo pripravilo DPD Svoboda iz Loške doline, sodelovali pa bodo moški pevski zbor, godba na pihala, pionirski pevski zbor osnovne šole heroja Janeza Hribarja iz Starega trga in Prezida ter recitatorji. Po svečanosti bo tovariško srečanje.

S. Berglez

Glasovalno mesto v TOZD POHIŠTVO

ALI NAM JE RES VSEENO?

20. junija letos je bila sklicana strokovna konferenca društva inženirjev in tehnikov Bresta, na kateri naj bi obravnavali osnutek srednjeročnega razvoja Bresta. Povabljeni so bili tudi nekateri drugi odgovorni tovariši iz Prodaje in Skupnih dejavnosti. Prav tako ni bila omenjena udeležba nečlanov društva, ki bi lahko tvorno sodelovali v razpravi.

Po polurnem čakanju se je tudi tistih deset zbranih tovarišev razšlo. Žalostna, vendar resnična je ugotovitev, da nas očitno nič ne zanimala, kam plovemo?!

VABIMO NA TABORJENJE

Od 9. do 22. julija bosta odreda tabornikov iz Cerknice in Grahovega organizirala letno taborjenje v Funtani pri Poreču. Na taborjenje vabimo tudi netabornike, ki bi kasneje želeli delovati v enotah! Prijave zbira OJŠ Cerknica, Gerbičeva 32.

Zadnja pot umetnika

Dalj čas ni trupla gledat,
dih prvi ga zdrobi;
srce samo zavzetim
ostane pred očmi...

F. Prešeren

Prvi dan tega poletja smo vrnili zemlji, kar pripada njej od fantička, ki so mu v dolini pod Snežnikom pred 71 leti dali ime LOJZE PERKO.

Maló je to, kar smo vrnili. Skoraj vse, kar nam to ime pomeni, ostaja tej prsti, tej pogoltni minljivosti — nedosegljivo. To je tudi edina tolažba, ki jo premoremo.

Zahtevni notranjski zemlji smo vrnili senco enega najbolj slovenskih umetnikov, umetnika naše zemlje, našega človeka in njegovega dela na njej. Lojze je zrasel s to zemljo in ji je ostal zvest do konca. Brez nje bi ne bil Lojze Perko, in brez njega bi ta zemlja ne bila taka kot je, tako opevana, tako poveljavana, tako bogata in tako naša. Njena svojska lepota bi ne bila odkrita.

Pokopali smo svojega »desetega brata«. Zaznamovan s to notranjsko deželo, s temi vlažnimi gozdovi, s temi lehami, s temi vodami, z mladostjo pod slamnatimi kočami, s tem našim človekom na njivi, pri živini, za mizo doma in v gostilni, pri garanju in pri vinu — zavdan z lepoto svoje rodne zemlje, s prvobitno dobroto in norčavostjo svojih Notranjcev — ni mogel in ni hotel biti drugega kot slikar tega svojega elementa, iz katerega se je rodil, s katerim je rasel, kateremu je dal svojo neizmirljivo globoko ljubezen — kjer je tudi padel, nedoumljivo, nenaravno, v popolnem nasprotju s predstavo smrti, kakršno je doživljal, kakršna mu je bila domača, kakršna je slikal in se je ni bal.

Sveža paleta notranjskih juter, rumenega sonca nad zorečimi polji, rdečega maka v zlategem žitu, zelenih voda in modrine neba, žarečih oblakov nad vso to barvitostjo — ta paleta življenja in veselja nad njim — je čez in čez potemnela. Naše veselje nad njegovo srečo, kadar je radosten ugotovil, da ga je roka ubogala, da je zvesto sledila trepetanju njegovega čutenja, se mora umakniti v območje spominov.

To nam tem bolj greni slovo, ker vemo, da je v sebi nosil še toliko slik, da njegova umetnost

še zdaleč ni bila izčrpana, da je imel še toliko naslikati, še toliko izpovedati; na toliko resnic in lepote nas je hotel še opozoriti.

Danes pravzaprav še ne vemo, koliko je naslikal. Vemo le to, da je mnogo in da je ustvaril iz čiste, poštene umetniške duše. Vemo, da je nenehno sledil svojemu ustvarjalnemu klicu, nikoli zadoščen, nikoli povsem pomirjen, nikjer zaključen.

Poznali smo njegovo brezmejno dobroto, ki jo je vedno nosil v sebi in jo otroško-razsipniško razmetaval med ljudi, ki so jo hoteli sprejemati, prav kot sonce razsipa svojo svetlobo in mu je nikoli ne zmanjka.

Slovenci smo tokrat položili v to težko notranjsko prst še enega od številnih svojih umetnikov, ki so jih matere rodile s strahom, da rodijo še enega pastirja in še enega hlapca, pa jih je sla po bolj človeškem življenju neizprosno gnala v svet, da postanejo umetniki — plemeniti proletarji svojega naroda — proletarja. In hoi za ta črni umetniški kruh med nami ni bil lažji od vseh tistih bojev, ki so jih bili vsi drugi pastirji in hlapci te zemlje za svoj kos kruha, za svoj delavski ponos, za svojo zravnano hrbtenico.

Skupaj s svojim ljudstvom se je zvišal skoz vse muke in težave in ni zahteval privilegijev ne zase, ne za svoje, ne za umetnost. Tudi za umetnost ne, zakaj svojo umetnost je štel za delo in ga ni cenil višje od dela, ki ga je upodabljal: od žetve, od okopavanja, od nakladanja sena in od vozarjenja.

Vedel je, katero delo sodi v njegove roke, pa zato ni manj spoštoval dela, ki ga opravljajo roke njegovih sedov.

Zato je bil Lojze Perko od začetka do konca s srcem in umom in z vsem svojim delom — ljudski umetnik. Nič imenitna, toda posebej zlahtna in rodovitna jablana sredi domačega vrta je bil. Zdej je to drevo padlo. Eno zadnjih. Nasadili bomo nove, imenitnejše sadike, toda tako zdravih, tako odpornih, tako po domu dišečih sadežev zlepa ne bomo več pridelali. Mnogo bo, če bo mladi rod za njim povzel dvoje njegovih velikih naukov, ki jih ni nikoli oznanjal, izpovedoval pa z vsakim platnom in z vsako risbo posebej: to sta poštenost umetniškega izpovedovanja in delov-

na trma — neusahljiva delavnost ob večnem nezadovoljstvu z doseženim.

Lani smo praznovali njegovih 70 let. Praznovali smo 70-letnico mladeniča, fanta, ki je za jubilejno razstavo garal kot študent akademije pred svojo diplomom — in je v tem mladostnem zagonu v nekaj dneh ustvaril vrsto tako svežih in zdravih platen kot jih lahko ustvari samo človek, ki se vsakega dela loti kot začetnik z nakopičeno zalogo življenjskih sil in ustvarjalnih moči.

Zato se nam njegovo nasilno slovo zdi toliko bolj nerazumljivo, toliko bolj krivično. Čutimo, kot da smo okradeni, ogoljufani. Kot da nam je na silo in naskrivaj vzeto nekaj dragocenega, samo po sebi umevno — našega in — večnega. Ukraden je del naše ljubezni, napravljeno je nasilje nad našo intimnostjo; smrt je segla v naše srce, da bi izruvala iz njega dobršen del lepote, človečnosti in dobrote. Tisti del, v katerem sleherni izmed nas nosi Lojze Perko kot del svoje kulture. Nosi za sebe, tiho, a varno, sra-

mežljivo kot prvo ljubezen, o kateri se ne govori.

O umetnosti Lojzeta Perka bodo zdaj pisali slikarji, kritiki, umetnostni zgodovinarji. Razkladali bodo njegove slike, tolmačili njegove poteze in razčlenjevali njegovo slikarsko palto.

Mi pa se poslavljamo od njega kot od enega izmed nas. Kot

od delavca, ki je delal za svoje ljudstvo do konca in ki mu je namenil še toliko dati. Mi se poslavljamo od njega kot Notranjci, ki smo z njim preživeli lepih in hudih ur, pa nikoli nismo rekli, da se bomo nehali točiti za lepoto, dobroto in poštenje med ljudmi. Tudi zdaj ne bomo odnehali tako kot do zadnjega ni odnehal on.

J. Praprotnik

Osip Perko
Cerkniški originali

DRUŽINA RISOV

Morda je preuranjeno, da pišem o tej zadevi. Morda bo zamera, a upoma le, da je ne bo, ker vse skupaj naj bo fletno, in je vredno, da ne odide v pozabo...

Risi, družina Risov je živel tam zunaj Cerknice, tam nekje, kjer stoji cerkva svetega Roka, ki je bil znan dobrotnik človeštva, rancelnik in tako rekoč prvi kirurg.

Koliko jih je bilo Risov, tega ne vem, tega ne ve nihče, da jih je bilo pa mnogo, to je pa znana stvar... S čim so se ukvarjali, od česa so živeli, tudi to je obdano s kopreno skrivnostjo. A dejstvo je: bili so, živeli so in vsa cerkniška kotlina jih je dobro poznala. Vsaj po poreklu!... Nekaj, kar spominja na Kravljia, na Urško, na Martinka Spaka, je bilo na njih, nekaj, česar do kraja ne odkrije nikoli nihče...

Torej, stanovali so zunaj prelepega trga in tam od svetega Roka

se je širil njih bogati delokrog in sloves. Občinski očetje so trdili uporno, da so Risi nadlega. To ni res! To je grda krivica! Kdo je čistil greznice na sodišču, v šoli in vsepovsod? Oče Risi! Poginil je konjiček, teliček, pujssek... to se dogaja!... Kdo bo pospravil mrhovino, kdo uredil? Oče Risi...

Majhen je bil, tršat in odkar sem ga poznal, je nosil na glavi isti klobuk. Siv, ozkokrajen klobuček je bil to, a za plesnivim trakom je imel pero od pestrokrile šoje. S tem klobukom na glavi je stal do kolen v greznici cerkniške šole, smrdel, kadil očetovo cigaro in dvigal mirno korce daleč segajočih vonjav...

Kako pomagati kravici pri porodu ali kobilici, ki ima težave — vse to je vedel in znal oče Risi... Zgodilo se je, da so ljudje kasneje ugotovili, da je bil operiran istočasno tudi petelinček, ali pa putka... Nič hudega. Perutnina je

bila pri Risovi hiši sploh v časteh...

V tej hiši je bil nekdo, ki ga imam posebno v spominu, in to je bil sinko Jaka. Jaka je bil moj sošolec. Njegova šolska izobrazba res ni trajala dolgo. Zanj ABC in enkratena niso bili problemi. Vse bolj ga je zanimalo, kje nezdé postovke, kje so kosi in kje kavke, katerim pristržeš peroti, pa so po to kralu pogruntal. Izmaknil se je kmalu pogruntal. Izmaknil se je zatohli šolski učilnici in čez štiri najst dni je prinesel očetu najlepše divjake vseh šipkov, kolikor jih je raslo v tej čudežni dolini... Potem je spet izginil iz šole, ki je nikoli ni dovršil...

Kogar udari sum, je obsojen na večne čase... Kriv, ne kriv si vsega, kar se dogodi v okolici nečednega... Pri Werliju je izginil petelin!... Kdo ga je vzel? Pri Milavčevih je bilo ulomljeno v drvarnico!... Kdo?... Kdo lovi ribe v potoku?... Kdo? Pa še nekaj obešenega perila je izginilo z dvorišča pri Hrenovi Franci!... Kdo? Na šolskem vrtu so bile čez noč obrane vse hruške... Kdo? Nihče ne reče nič, nobenega imena se ne imenuje, a vsa srenja točno ve, kdo je neznani nepridiprav in zlikovec...

Zgodí se seveda tu pa tam, da postanejo stvari otlipljive, da le

preveč silijo na beli dan. Tedaj nastopi Šega, silni sluga pri sodišču, popoldne in zvečer birt, sicer pa istočasno neizprosni izvrševalec strogih paragrafov, ječar in profos.

Ko gre le prehudo, poišče Šega Jakca pri svetem Roku in ga odpelje v ječo, ki je poleg drvarnice na dvorišče sodišča. Tam je zelo lepo; gostje so le mimoidoči berački, brezdomci, kak ljubezniv pijanček prespi tam svoje težave. Sicer tam res ni nič hudega, kajti strogi profos Šega skrbi za svoje kvartirante, nosi jim lastnoročno hrano iz svoje gostilne, ki stoji tik justične palače in jo zaračuna dvojno. To je njegova pravica...

Jaka Ris se je večkrat seznanjal s temi prostori, ki so imeli samo zaradi ustrahovanja zamrežena okna... Sicer tam ni bilo nič hudega in tudi sodnik Jerala ni bil nikak inkvizitor... Tri dni, ob odhodu deset na rit! Taka je bila sodba, katero je Šega posebno glede drugega dela zelo vestno in točno izvršil. O, Šega ni poznal šale, on je vedel, da je treba paragrafe spoštovati. To so vedeli tudi vsi, ki so imeli z njim posla, kajti Jaka je bil ob odhodu potem vsaj par dni nesposoben... Bilo je zelo lepo!

Zgodilo se je nekoč, da je zabredel Jaka točno za Božič v kremplje neizprosnege Šege... Pa so minili prazniki in bližalo se je

Silvestrovo. To Jakcu ni bilo všeč. In zgodilo se je...

Pod večer je poizkusil Jaka, kako krepke so mreže oknic, ugotovil, da so rahlega značaja, pritisnil je na levo, na desno... smuk... in nad Jakcem je svetila najlepša noč z vsemi zvezdicami, ki so hodile ta poslednji večer v letu svojo neizprosno zarisano pot...

Da, res, zvezde in svoboda pod nebom, vse to je navdalo Jakčevo dušo s svetovljansko širino. Stopil je k Werliju v štacuno, ki je bila ta večer še odprta, kupil je lepo razglednico in znamko. Potem je napisal: »Gospod Jakob Šega, sodni sluga, Cerknica. — Jakob Ris Vam želi srečno Novo leto!« Nato je izginil...

Izginil je tudi zame. Pa sem prašal tu pa tam zanj, nihče mi ni vedel povedati ničesar o njem. Tudi družina pri svetem Roku je izginila v neznano. Samo enkrat po dolgih letih se mi je zgodilo... Takole je bilo: v kavarni sedim ob oknu... pred oknom je stal človek udratih lic in mrzličnih oči in strmel vame. Bil je Jaka Ris... Pomignil sem mu z očmi, prišel je v lokal in brez daljših izpraševanj sva odpravila srečanje... Odkod je prišel? Vem! Kam je šel! Vem! Par bednih dinarjev, pa spet naprej v neznanoznano...

Pozdravljen sošolec in brezdomec Jaka!

Živahen kulturni utrip

REVIJA OBČINSKIH PEVSKIH ZBOROV

13. junija se je v kulturnem domu na Rakeku zbralo pet moških, dva ženska in dva mešana pevska zbora (skupaj 180 pevcev). Združeni zbori so skupaj zapeli štiri pesmi, vsak zbor pa je pripravil še tri pesmi, od katerih je bila ena partizanska. Organizatorja revije sta bila ZKO občine Cerknica in KUD Heroj Iztok Rakek.

Pri večini zborov je bilo ču tti kvalitetno izvedbeno rast in dobro izbiro programa; predvsem pri tistih, ki imajo dobre in sposobnega strokovnega vodjo.

Za prizadevno delo so vsi zbori dobili kot priznanje akvarele člana likovne skupine ZKO, li-

kovnega ustvarjalca — samorastnika Mirka Jadriča.

Še nekaj misli ob reviji: V vseh odraslih zborih so zvečine starejši pevci. Pravijo, da mladi nimajo volje in zanimanja do zborovskega petja.

Mogoče pa temu le ni tako. Najbrž bi mladi raje peli s sebi enakimi ali pa v starejšem zboru, ki ima dobrega strokovnega vodjo in ki odloča pri izbiri programa. Na žalost strokovnih vodij v naši občini nimamo na pretek, vsaj usposobljenih ne, saj jih uvažamo iz Ljubljane, Grosupljega in nas tudi veliko stanejo.

Ce bomo hoteli še naprej razvijati in ohranjati zborovsko petje in ostale zvrsti glasbe, bomo morali o kadrovske politiki občine razmišljati vsi, ki smo za to odgovorni. Možnost za vzgojo teh kadrov nam bo za-

gotovljena prav sedaj, ko je pred ustanovitvijo posebna izobraževalna skupnost za kulturo. Le-ta naj bi omogočala šolanje kadrov na vseh kulturnih področjih in dejavnostih, ki jih bomo potrebovali v društvih in v šolah, v usmerjenem izobraževanju.

Z zakonom o svobodni menjavi dela na področju kulturnih dejavnosti se nam ponuja priložnost, da bodo izvajalci in uporabniki zagotovili možnosti za kulturno življenje, ugotavljali osebne, skupne in celotne družbene potrebe in interese na področju kulturnih dejavnosti.

Mladi, delovni ljudje, upokojenci in drugi bomo morali začutiti, da ni kultura samo sprejemanje kulturnih vrednot, ampak je v prvi vrsti sodelovanje pri ustvarjanju teh vrednot v društvih, skupinah, klubih, samoupravnih organizacijah in skupnostih, kjer načrtujemo in kujemo načrte za boljše, sodobnejše kulturni jutri.

Dokler pa si bomo kulturni delavci in peščica h kulturi nagnjenih ljudi belili glave sami ob pomanjkanju osnovnih možnosti za razvijanje ljubiteljske kulturne dejavnosti, ob zelo slabem stanju in opremljenosti kulturnih domov, ob na pol praznih dvoranah pri številnih kulturnih prireditvah... **PRIZNAJMO**, da ne živimo s krajem in z njenim utripom, ampak le vsak sam zase.

NAŠA BESEDA V CERKNICI

Splet kulturnih prireditev mladim v različnih področjih kulturnih dejavnosti imenujemo v Sloveniji Naša beseda. Nosilci teh akcij so republiški in občinski sindikati, zveze kulturnih organizacij, mladina in društva prijateljev mladine v sodelovanju s šolami in društvi ter klubi. Le-te poteka-jo vse leto v okviru občinskih, medobčinskih in zaključnih prikazov mladinske kulturne ustvarjalnosti.

Zaključna prireditev za filmski, likovni in fotografski del NAŠE BESEDE je bila letos v Cerknici pod Ljubljansko banko z dopoldanskim in popoldanskim predstavo kratkih filmov (sodeloval je tudi filmski klub Cerknica z dvema filmoma), z otvoritvijo likovne in fotografske razstave ter »okrog-lima mizama.«

Organizacija in potek prireditve sta bila v redu; na žalost le za širšo slovensko javnost. Cerkničani ni bilo blizu, posebno ne likovnih učiteljev, mentorjev likovnih krožkov in učencev, ki v njih delujejo, pa tistih, ki so zadolženi za filmsko vzgojo v šolah, predstavnikov družbenopolitičnih organizacij.

Na neobveščnost se ne more izgovarjati nihče — vzrok je po vsej verjetnosti v tem, da v teh dejavnostih pri nas »capljamo« zadaj (filmska vzgoja v šolah, kinematografiji; ni odprtosti mentorjev in mladih ustvarjalcev navzven; fotografskih krožkov skorajda ni).

KRATKE NOVICE

ZKO Cerknica in folklorna skupina osnovne šole Rakek sta v maju in juniju pripravili srečanje ljudskih godcev (na Rakeku s petimi, v Cerknici pa s štirimi godci). Pohvalit je treba vodjo folklorne skupine Danice Stefančič, ki je v štirih letih naučila mlade plesalce marsikaj od otroških plesov, partizanskih kol, parnih plesov od družabnih plesov raznih pokrajin Slovenije.

S. Šestanovič

Projekcija amaterskih filmov na NAŠI BESEDI

Vse bolj trdno organizirani

O DEJAVNOSTI SAMOUPRAVNE INTERESNE SKUPNOSTI ZA VARSTVO PRED POZARI

V celi vrsti preteklih številčk smo predstavljali občinske samoupravne interesne skupnosti; tokrat se želimo zaustaviti ob »požarni skupnosti«, njenem delu in načrtih. Čeprav še ne deluje dolgo časa, se že kažejo prvi uspehi nove organiziranosti.

O teh in drugih stvareh smo pokramljali z Matijo ŠEGO, predsednikom skupščine te skupnosti in Andrejem ŠILCEM, predsednikom občinske gasilske zveze.

— Kako je to področje dejavnosti, ki ima sicer zelo bogato tradicijo, organizirano v novih — samoupravnih odnosih?

Najprej velja poudariti, da pomeni nova oblika organiziranosti velik korak naprej v primerjavi s prejšnjimi časi, ko so posamezna gasilska društva živovarila in se brez pravega dotoka sredstev omejevala le na najnujnejšo dejavnost.

Osnovna oblika nove organiziranosti je seveda požarna skupnost (če naziv skrajšamo), ki se

memben del. Ugotavljamo pa, da so ostali člani civilne zaštite strokovno premalo usposobljeni za gašenje požarov in za drugo gasilsko dejavnost.

— Kako nasploh skrbite za požarno varnost?

Ob tem moramo najprej opozoriti, da so ustrezni občinski organi premalo delavni in da požarne inšpekcije sploh ni, republiška pa ne more delovati vsepovsod. Mi smo sicer opravili ustrezne preglede, opozarjali na pomanjkljivosti in strokovno

V naši občini deluje 21 gasilskih društev, od katerih so tri industrijska.

V njih je okrog 750 članov, med njimi nad sto v pionirskih desetinah.

Za njihovo dejavnost se je l. 1978 nabralo 147 milijonov, lani 225 milijonov, za letos pa predvidevajo, da se bo zbralo 295 milijonov starih dinarjev.

prek delegatov povezuje z gasilskimi društvi, delovnimi ljudmi in občani ter navzgor v ustrezne republiške organe.

Skupščina je dvodomna; zbor uporabnikov sestavljajo delegati iz temeljnih organizacij ter drugih samoupravnih in družbenopolitičnih skupnosti, zbor izvajalcev pa delegati gasilskih društev. Lahko rečemo, da so skupščine zvečine sklepne in da delegati živo sodelujejo v njenem delu. Posebej se to kaže ob sprejemanju planov, delovnih programov, finančnih načrtov in obračunov dela. Skratka, skupnost oblikuje širšo programsko politiko in zagotavlja družbeni vpliv.

— Kakšna pa je vloga gasilske zveze?

Le-ta je strokovno-operativni organ skupnosti. Z neposrednimi stiki skrbi za strokovno povezavo z gasilskimi društvi in usklajuje njihovo delo. Regionalno je povezana z Logatcem in Vrhniko (organiziranje skupnih tekmovanj in drugih prireditev) in seveda navzgor z republiško zvezo.

— Požarna varnost je pomemben del družbene samozastite. Kakšna je povezava z njenimi organi?

Resnici na ljubo, ne najboljše. Na ravni občine še nekako je (izdelane so ocene ogroženosti pred požari in nabavljena ustrezna oprema), delno tudi po delovnih organizacijah. Slabše je po krajevnih skupnostih, kar pa nameravamo vsaj z naše strani čimprej popraviti. V glavnem, povezave s štabi civilne zaštite so, saj so gasilske enote njen po-

svetovali, ne moremo pa seveda upravno ukrepati z izdajanjem odločb.

Sicer pa lahko trdimo, da smo dobro pripravljeni in usposobljeni za hitro in učinkovito posredovanje.

— Ste zadovoljni z načinom financiranja vaše dejavnosti?

Da. Končno ni več prosjačenja po delovnih organizacijah in pri posameznikih. Na osnovi samoupravnega sporazuma prispevajo delavci in občani 0,30 odstotka od bruto osebnih dohodkov, nekaj pa se nabere od nekaterih zavarovalnih premij pri zavarovalni skupnosti Triglav. Doslej smo večino teh sredstev dali društvom za osnovno dejavnost (oprema in obnove gasilskih domov na Uncu, Gor. Jezeru, Cajnarjih, Žilcah, Vel. Blokah). V 2 letih in pol smo temu namenili okrog 100 milijonov starih dinarjev. S to osnovno politiko nameravamo nadaljevati še leto ali dve.

— Kaj pa potem? In ali se vam ne zdi, da je v tako majhni občini gasilstvo preveč razdrobljeno na toliko društev?

Nikakor ne. V naši občini je dosti naselij v oddaljenih koncih; iz prakse pa vemo, da so ob požarih prvi in najhitrejši domačini. Zato je dobro, da imamo čimveč društev. Pa še vedeti je treba, da se motorka že ob enem samem požaru amortizira.

V prihodnje pa nameravamo oblikovati močne gasilske enote z najmodernejšo opremo v treh ali štirih občinskih središčih.

— In skrb za pridobivanje (Konec na 7. strani)

PROGRAM LETOŠNJIH ZELŠKIH VEČEROV

Na osnovi sklepa odbora za izbiro programa Zelških koncertov in ponudb Festivala Ljubljana smo pri zvezi kulturnih organizacij občine Cerknica pripravili naslednji program za letošnje ZELŠKE VEČERE:

petek, 1. avgust ob 20. uri — RIBNIŠKI OKTET — koncert zelška cerkev

petek, 8. avgust ob 20. uri — NEW SWING Quartet — večer črnskih duhovnih pesmi zelška cerkev

petek, 15. avgust ob 20. uri — SLOVENSKI OKTET — koncert zelška cerkev

petek, 22. avgust ob 20. uri — HUBERT BERGANT — orgle FEDJA RUPEL — flauta cerkev v Cerknici

petek, 28. avgust ob 20. uri — TOMAŽ LORENZ — violina, ALEŠ KACJAN — flauta, JERKO NOVAK — kitara zelška cerkev

Poslušati koncert v prostoru, ki ima izredno akustiko in prelivanje glasov glasbe, petja in govora, je enkratno doživetje!

Samo enkrat boste prisluhnili in bili blizu tej lepoti, pa jo boste hoteli še večkrat doživljati.

Letos smo poleg dveh koncertov zborovskega petja, večera črnskih duhovnih pesmi in koncerta komorne instrumentalne glasbe pripravili tudi orgelski koncert svetovno znanega organista v cerkniški cerkvi, kjer so zelo kvalitetne orgle.

Upamo, da vam bo program všeč in da boste koncerte obiskovali v čim večjem številu, saj so namenjeni predvsem prebivalcem naše občine.

Abonmajske karte (cena 200,00 din za 5 koncertov) in vstopnice za posamezne koncerte (cena 50,00 din) bodo v predprodaji pri Zvezi kulturnih organizacij občine Cerknica, Gerbičeva 32, tel. 791-256 in eno uro pred pričetkom vsakega koncerta pred zelško cerkvijo, za četrti koncert pa pred cerkniško cerkvijo. Osnovne organizacije sindikata in društva lahko nabavijo vstopnice z naročilnico.

Doslej so človeške ribice veljale za edinstveno redkost, s katero se je ponašala samo Postojnska jama; tudi v naši Križni jami je še niso zasledili. Nedavno pa so jih ob kopanju za kanalizacijo našli v Viševku v Loški dolini. Loška dolina vedno znova preseneča... Spet bo posla za znanstvenike!

Prvi preizkusi več kot zadovoljivi

ATESTIRANJE »NEGOR« OGNJENOODPORNOSTI MINERALNIH PLOŠČ

Mineralne plošče Negor so posebno tvorivo namenjeno za uporabo v gradbeništvu in ladjedelništvu. Da pa imajo plošče res takšne lastnosti kot zatrjujemo, moramo to preveriti z uradnim preizkusom, dokazati z atestom odgovorne organizacije. Zato smo plošče preizkusili na Zavodu za raziskavo materiala in konstrukcij v Ljubljani.

Za uporabo v ladjedelništvu določa preizkus SOLAR 1974; to je mednarodna konvencija o zaščiti človeškega življenja in premoženja na morju. Negorljivost določamo po IMCO postopku, ki pravi, da je negorljiv material tisti, ki ne gori, niti ne povzroča vnetljivih hlapov v taki količini, da bi se lahko pri segretju na približno 759 stopinj Celzija vneli z majhnim vžigalnim plamenom. Vsak drug material je gorljiv. Negor plošče so namenjene v ladjedelništvu kot ločilne površine tip B-15.

Ločilne površine tip B-15 ali varujoče pred ognjem so nepropustne stene, grajene tako, da preprečujejo prehod požara do poteka prvih 15 minut in da po prečna temperatura na strani, ki je nasproti ognju, naraste za več kot 139 stopinj Celzija nad začetno temperaturo in na nobeni točki površine vključno z navpičnim stikom ne naraste za več kot 225 stopinj Celzija. Vsi materiali, ki so uporabni za gradnjo ločilnih površin, pa morajo sami biti negorljivi.

Za preizkus smo pripravili vse tri tipe plošč: L, LG in G, dimenzij 2500 x 2000 milimetrov. Plošče so na zavodu vzeli v konstrukcijo v peči. Z ene strani je na ploščo deloval plamen s temperaturo kot je predpisano. Poleg tega pa so merili temperaturo s termočleni na posameznih točkah na

plošči. Vsi trije tipi plošč so preizkus odlično prestali in se pokazali kot kakoviten negorljiv material.

Prvih petnajst minut ni prišlo do preboja temperature, v prvih tridesetih minutah pa niti do preboja plamena in plinov, ne do porušena konstrukcije.

Jugoslovanske ladjedelnice gradijo ladje v glavnem za tuje kupce, ki imajo svoje biroje in za njihove potrebe izdajo ateste in s tem zagotavljajo kvaliteto in ustreznost materiala.

Na preizkus smo povabili predstavnike več registrov:

Register SSSR, Loyd's Register, DNV (norveški register), Jugoregister, Biro Veritas.

Ko nam bodo ti registri potrdili preizkus, bodo naše ladjedelnice lahko vgrajevale Negor plošče v ladje za vse tuje kupce.

Za gradbeništvo je potek preizkusa enak, samo rezultati se izpisujejo po JUS, DIN, ONORM ali drugih standardih. Tudi po teh standardih so Negor plošče negorljiv material in ustrezajo svojemu namenu.

To je bilo prvo atestiranje. Kasneje bomo preizkusili Negor plošče še kot toplotno in zvočno izolacijo, polpropustno in drugo. Preizkus negorljivosti je za nas najvažnejši, saj smo z njim dokazali uporabnost plošč kot negorljiv material, ki je dobra zaščita proti požaru.

D. Mikše

Posnetek iz TOZD JELKA — furniranje

Iz drugih lesarskih kolektivov

V STOLU ocenjujejo, da so v začetku letošnjega leta dobro gospodarili. Večina kazalcev gospodarjenja je v okviru načrtovanih; posebej velja poudariti, da sta produktivnost dela in izkoristek delovnega časa znatno porasla. Tudi izgradnja nove tapetniške delavnice in samopostrežne restavracije gre po načrtih. Se najbolj jih pesti nesorazmerje med rastjo cen surovinam in lesnim tvorivom ter rastjo cen končnim izdelkom.

Uspešno so v prvih letošnjih mesecih gospodarili tudi v TOVARNI MERIL, ki se sicer že več let otepa z izgubami. Močno je porastel izvoz, ki je ves usmerjen na konvertabilna področja, dosti težav pa imajo z omejitvijo uvoza, od katerega so močno odvisni in so morali proizvodnjo v nekaterih oddelkih zaradi tega znatno omejiti.

INLES je ena izmed sovlagateljic v mešanem podjetju Slovenija Bois v Centralno-afriški republiki (to podjetje sedaj zaposluje že 600 delavcev). Obetajo si, da bodo od tam letno uvažali okrog 4.000 kubičnih metrov žaganega lesa za svoje potrebe, če bodo imeli dovolj lastnih deviznih sredstev. Sicer pa si prizadevajo za oblikovanje lastnega primarnega kompleksa: v kratkem bo dograjeno mehanizirano skladišče lesa, ki je plod skupne naložbe z gozdnim gospodarstvom Ribnica.

JAVOR je ob koncu maja slovesno odprl novo območno žago v Pivki — v neposredni bližini mehaniziranega skladišča lesa. Tako so se po večletnih prizadevanjih uresničili načrti o novi in sodobni tehnološki predelavi hlodovine. Doslej je bila Javorjeva proizvodnja žaganega lesa razdrobljena po več zastarelih žagah, raztresenih po občini. Nova žaga je veljala okrog 144 milijonov dinarjev in je največja Javorjeva naložba v zadnjih desetih letih, letno bodo obdelali 60 tisoč kubičnih metrov hlodovine.

Idrijska LESNA in POHISTVENA INDUSTRIJA je odprla novo tovarno za primarno predelavo lesa. V njej naj bi predelali letno 40 tisoč kubičnih metrov hlodov, kar je prilagojeno zmogljivostim gozdov z območja soškega gozdnega gospodarstva. Nova tovarna je z opremo vred veljala okoli 160 milijonov dinarjev in bo pospešila razvoj tudi drugih temeljnih organizacij, ki so usmerjene predvsem v izvoz. Skupaj s štirimi slovenskimi partnerji so zgradili tovarno pohištva tudi v Avstraliji. Ta delovna organizacija je lani prodala Avstralcem za več kot 400 tisoč dolarjev svojih izdelkov.

IESNINA se pripravlja na vstop v firmo ADK na Slonokošeni obali. Prevzela bo tudi celotno vodenje tega podjetja, katerega program bo obsegal pro-

izvodnjo hlodovine, rezanega lesa, vrat, furnirja, vezanih plošč, gradbenega lesa, pohištva in okrasnih letov. Podjetje bo zaposlovalo okrog 1500 delavcev.

ALPLES si resno prizadeva za razvoj svojega inženiringa (delo po naročilu kupca). Ugotovili so, da so možnosti za inženiring velike doma in na tujem, saj dosežanje ponudbe že presega njihove zmogljivosti. Doslej lahko opravljajo le tista dela, kjer je moč uporabiti njihovo serijsko pohištvo z manjšimi ali večjimi dodelavami.

MARLESU se je pridružilo podjetje SLOG Maribor, ki zaposluje 143 delavcev in bo predstavljalo dve Marlesovi temeljni organizaciji. Proizvodni program je za obe enak — projektiranje in izdelava opreme za naložbene objekte. Opremljajo hotele, restavracije, motele, družbene objekte, samske domove, domove upokoencev in podobno.

V JELOVICI ocenjujejo, da je v prvih petih letošnjih mesecih prodaja na domačem trgu ugodna, izvoz pa močno pod načrtovanim. Na domačem trgu je zlasti povpraševanje po stavbnem pohištvu, ki je v celoti prodano že do septembra. Podobno je pri izvozu, ki naj bi se letos kar trikrat povečal, zaustavilo pa se je tako kot doma — pri prodaji oziroma izvozu montažnih hiš.

ELAN s svojimi najrazličnejšimi športnimi orodji vse pogostejše sodeluje na velikih športnih tekmovanjih v domovini. Tako je letos prispevala tudi ročke za majsko evropsko prvenstvo v dvigalju uteži v Beogradu in telovadna orodja za mednarodno prvenstvo Ljubljane v gimnastiki.

V LIP Bled gre h koncu rekonstrukcija obrata opažnih plošč, ki se je pričela že pred nekaj leti, težave pa so bile z uvozom strojne opreme. Rekonstrukcija bo omogočila postopno povečanje proizvodnje na 780.000 kvadratnih metrov kvalitetnih opažnih plošč ob štiriodstotnem prihranku osnovne surovine in zmanjšanem številu zaposlenih. V osnovna sredstva so vložili 22.500.000, v obratna pa 20.665.000 dinarjev. Istočasno se pripravljajo na prenovitev proizvodnje vhodnih in garažnih vrat.

SLOVENIJALES — trgovina gradi svoj skladiščno-prodajni center v Črnučah. Zgrajeno je že skladišče lesnega materiala, sedaj pa se bodo lotili gradnje skladišča notranje opreme.

V MEBLU posvečajo letos posebno pozornost izvozu. Ze lani so izvozili kar za 13 in pol milijonov dolarjev, predvsem polizdelkov (iverke). Za letos načrtujejo kar za 43 odstotkov večji izvoz. Največ izvažajo v Italijo, arabske države in v Sovjetsko zvezo.

Lesni sejem v Ljubljani

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani je bil od 10. do 13. junija tradicionalni, letos že štirinajsti MEDNARODNI LESNI SEJEM.

Na tej specializirani gospodarski prireditvi so domači in tuji proizvajalci razstavljali stroje in opremo za predelavo in obdelavo lesa.

Razstavljali so:

— opremo za posek, spravilo

in prevoz lesa iz gozda do predelovalnih obratov;

— opremo za primarno mehansko predelavo lesa — stroje in transportne naprave za mehaniziranje del na hodiščih, v žagah in na skladiščih žaganega lesa;

— opremo za obdelavo lesa v pohištvo;

— opremo za površinsko obdelavo lesa (brušenje, luženje in lakiranje);

— opremo za odzemanje ostankov lesa s strojev s prežračevanjem in ogrevanjem delovnih prostorov;

— opremo za pridobivanje toplotne energije iz ostankov lesa;

— rezila in drugo orodje za obdelavo lesa.

Sejem je pokazal, da si proizvajalci prizadevajo za avtomatizacijo strojev oziroma linij v posameznih delovnih postopkih. Posebej velja omeniti, da so razstavljali predvsem domači proizvajalci, čeprav je bila ponudba dokaj skromna.

Vemo, da pri celotni predelavi in obdelavi lesa v Jugoslaviji (14 milijonov kubičnih metrov lesa) z domačo proizvodnjo lesnih strojev pokrivamo komaj 20 odstotkov letne nabavne vrednosti. Iz tujine uvažamo tudi stroje, ki bi jih lahko proizvajali in razvijali doma, delno domača industrija, delno pa v kooperaciji s tujimi proizvajalci.

Zavedati se moramo, da bodo pogoji za uvoz tujih strojev in opreme za lesno industrijo vedno težji (že nekaj let proučujemo gospodarsko, tehnološko in razvojno upravičenost uvoza), pa tudi vzdrževanje uvoženih strojev in opreme bo zaradi uvoznih omejitev čedalje težje. Zato se moramo čimprej odločiti za čimvečjo proizvodnjo teh strojev doma — v Jugoslaviji.

O teh vprašanjih je bilo na sejm organizirano strokovno posvetovanje z naslovom Proizvodnja strojev in opreme za lesno industrijo v Jugoslaviji.

Referati na posvetovanju so predstavili sedanjo proizvodnjo strojev in opreme za predelavo in obdelavo lesa v Jugoslaviji ter ugotavljali možnosti za razvoj te proizvodnje.

Vsega najbrž ne bi bilo smotno proizvajati v Jugoslaviji; da pa bi morali čimveč teh strojev in opreme izdelati doma, pa je prav gotovo nujno potrebno za prihodnji razvoj predelave lesa v Jugoslaviji.

F. Bauman

Naša najmlajša TOZD

24. junija so delavci v tovarni ognjenoodpornih plošč imeli referendum o organiziranju temeljne organizacije. Doslej je ta naložba potekala v sestavi TOZD POHISTVO iz Cerknice. S sklepom, ki so ga sprejeli z večino glasov, pa so to, razmeroma povsem zaokroženo dejavnost opredelili kot samostojen osebek združenega dela.

Kakšna je osebna izkaznica nove temeljne organizacije?

— ime: TOZD MINERALKA, tovarna ognjeodpornih plošč, n. sol. o.,

— sedež: Cerknica;

— glavna dejavnost: proizvodnja ognjeodpornih mineralnih plošč vseh vrst in izdelkov iz teh plošč;

— stranska dejavnost: opravljanje storitev iz glavne dejavnosti, proizvodnja stranskih proizvodov, ki izhajajo iz opravljanja glavne dejavnosti, opravljanje ključavničarskih in kovinsko-strojnih del.

Trenutno je v tej temeljni organizaciji zaposlenih 37 delavcev. Po načrtu naj bi se jih postopoma zaposlila še skoraj petnajst.

Na referendumu je od 37 volilnih upravičencev glasovalo in svoj glas »ZA« organiziranje temeljne organizacije oddalo 33 delavcev oziroma 89 odstotkov.

Povejmo še, da je bila 23. junija zapisniško prevzeta celotna oprema oziroma proizvodna linija s strani naše komisije. Iz zapisnika o prevzemu je videti, da so izpolnjeni vsi pogoji za pričetek proizvodnje. Preostane le še formalna pridobitev nekaterih soglasij.

Kaj naj rečemo? Spet nov delovni uspeh Brestovih delavcev oziroma njihovih združenih temeljnih organizacij. Z želimo naši najmlajši in najmanjši temeljni organizaciji vse dobro na njeni življenjski poti!

Z. Zabukovec

Pred našo vzorčno delavnico

NAŠI LJUDJE

Cez nekaj dni bomo praznovali 4. julij — dan borca, zato ni slučaj, da vam v rubriki »Naši ljudje« predstavljamo kar dva sogovornika, ki sta člana zveze združenj borcev. Poleg tega sta tudi oba »stara« Brestovca in tesna sodelavca, saj oba prodajata primarne izdelke. To sta tovariša **Rado Udovič** in **Ludvik Štrukelj**.

Tovariš Udovič je na Brestu že petindvajset let in že kar petnajst let prodaja žagan les. Do združitve z Jelko je delal na domačem in tujem trgu, od združitve naprej pa dela samo na izvozu. Tudi tovariš Štrukelj vseskozi dela z lesom in je na Brestu od leta 1972. Eno leto je delal v nabavi kot prevzemalec žaganega lesa, od takrat naprej pa je zaposlen v prodaji, kjer prodaja iverne plošče.

Oba se še zelo dobro spominjata vojnih dni.

Tovariš Udovič je bil leta 1944 s sedemnajstimi leti sprejet v SKOJ in je kot aktivist organizirano deloval v planinskem in škocjanskem področju, dokler se ni 1945. leta vključil v Hercegovsko brigado in med drugim sodeloval tudi pri osvoboditvi Rakca.

Tovariš Štrukelj pa se kot domačin — Bločan živo spominja Roške ofenzive leta 1942, ko so italijanski okupatorji na Blokah hkrati zažgali sedemnajst vasi in zaselkov. Mnogo ljudi so pobili in jih odpeljali v internacijo. To je bil povod, da se je kot komaj petnajstletni fantič leta 1943 vključil v SKOJ in organizirano sodeloval v narodnoosvobodilnem boju. Takoj naslednje leto pa je odšel v partizane.

Po vojni je bilo treba najprej obnoviti porušeno domovino. Delali so cele dneve, saj so imeli

manj prostih nedelj kot imamo zdaj sobot.

Oba sta vseskozi aktivno vključena v družbeno politično življenje v krajevni skupnosti in v delovni organizaciji. Mnoge obveznosti pa imata tudi v zasebnem življenju, saj imata oba urejeno družino, razne konjičke in podobno.

V zvezi s prodajo žaganega lesa je tovariš Udovič povedal, da je povpraševanje na tujih trgih zelo veliko. Pred leti je prodaja v izvozu nihala, prišlo je celo do zastojev. Zadnja leta pa prodaja ni vprašanje in so izgledi za izvoz po devalvaciji še boljši. Naši glavni kupci so neuvrščene dežele, pa tudi Švica, Nemčija in Italija.

Seveda pa vemo, da je plan sečnje pri nas vsako leto manjši, s tem pa sta omejena tudi proizvodnja in prodaja žaganega lesa.

Tovariš Štrukelj je povedal, da tudi s prodajo ivernih plošč ni težav in se vseskozi dobro prodajajo. Zaloge so bile te konec leta 1976, ker so bile uvožene iverke cenejše. Precej težav pa povzročajo neurejene cene na tem področju.

Danes bi lahko na domačem in tujem trgu prodali veliko več iverk, vendar jih na žalost nimamo dovolj.

Kako lepo bi bilo enkrat slišati, ko bi rekli, da bi lahko prodali več pohištva kot ga imamo, kot to lahko slišimo za žagan les in iverne plošče!

Zelo težko je na kratko predstaviti človeka kot sta tovariša Udovič in Štrukelj in bo to zares samo skromen prikaz njunega življenja in dela.

A. Kogej

BRESTOVI upokojenci o brestu

Čeprav je **Franc Bauman** že osem let upokojen, se še vedno rad spominja tistih trinajst let, ki jih je preživel na Brestu.

Na Brest je prišel leta 1956. Zaposlil se je kot gradbeni referent. Nadziral in vodil je vsa gradbena dela v zvezi z novimi naložbami in z vzdrževalnimi deli po vseh Brestovih temeljnih organizacijah, ki so bila administrativne in tehnične narave. Bilo je zelo dosti dela, saj je bilo poleg novogradenj še dosti rušenja in odstranjevanja starih objektov.

Treba je bilo odstraniti tudi številne lesene barake, saj so bile stalna nevarnost za požare. Dobro se spominja požara v Cerknici leta 1959 in vseh del, ki so bila potrebna po njem. Delal je cele dneve, pa tudi ponoči, ker je bilo gradbenike takrat zelo težko dobiti, dela pa so morala teči naprej. Kljub tako veliki obremenitvi pa človek pozabi na vse težave, ko vidi uspeh svojega dela.

Kljub temu, da je odšel tovariš Bauman leta 1971 v pokoj, je vseeno sodeloval pri izgradnji iverke v Podskrajniku, kjer je pomagal nadzorovati gradbena dela.

Zdaj pa dela doma pri hiši, že dvajset let dela v svetu krajevnih skupnosti, kot delegat krajevnih skupnosti pa je član izvršnega odbora komunalne interesne skupnosti.

Na koncu je še povedal, da stalno spremlja uspešen Brestov razvoj in je vesel, da imajo naši ljudje zaposlitev v svojem kraju. Brestov obzornik redno prebira, pravi pa, da pogreša v njem novic o delu in težavah krajevnih skupnosti.

Tovarišu Baumanu želimo dosti zdravja, da bo lahko še dolgo sledil svojemu življenjskemu vodilu — delu.

A. Kogej

KONCERT POSTOJNSKIH GIMNAZIJEV V ZELŠAH

Bilo je enkratno, hvale vredno in ubrano petje štiridesetih srednješolcev v zelški cerkvi 18. junija.

Odlični dirigent, mlad in sposoben, ki je v enem letu osnoval kvaliteten mladinski pevski zbor s programom lepih slovenskih in koroških narodnih pesmi.

Čeprav je bilo vreme izredno slabo, je bilo poslušalcev okrog sto in vsi so si bili edini, da je bil koncert čudovit. V zboru nastopajo tudi mladi iz naše občine.

Slovenščina v javni rabi

Prevečkrat si pod pojmom »slovenščina v javni rabi« predstavljamo zgolj rabo našega jezika v leposlovju, drugih tiskanih delih in v sredstvih javnega obveščanja, kar pa naj ne bi bila naša stvar.

Pozabljamo pa na pravilno in lepo slovenščino v drugih oblikah pisnih sporočil, denimo v prošnjah, obvestilih, vabilih poslovnih in drugih dopisih, pa še marsikje...

Primer takšne, milo rečene brezbriznosti do jezika je prošnja za sklenitev delovnega razmerja, ki smo jo nedavno dobili.

Ljubljana, 3. VI. 1980.

Prošnja za zaposlitev

Brest TOZD Masiva Martinjak

Iz skupnega razpisa kadrovskih študij za letsko leto 1980-81. objavljenega v »Delu« od 13-14. v. tega leta, sem razbral da rabite lesarske tehnike (8). Ker sem končal srednjo tehnično šolo te misli v Ljubljani 1979 leta in reguliral vojno življenost. Sem mnenja, da prosim za delovno mesto v vaši delovni organizaciji. Izpraven sem tudi nastopiti kot pripravnik, ker do sedaj nisem imel, nobene prakse o stroki, razen počitniških praks. V upanju da bo moja prošnja ugodno rešena se v naprej zahvaljujem.

S spoštovanjem

Ne kaže opozarjati na skoraj grozljive napake v tem pisanju, ker jih zlahka opazi domala vsakdo; nehoti pa človek pomisli, kako se je ta pisec pretolkel in previharil skozi osnovno in zlasti srednjo šolo.

Vsekakor je takó napisana prošnja čedno lastno »priporočilo« za sprejem v delovno razmerje.

Pravnik odgovarja

Bližajo se letni dopusti in zato se v zadnjem času pojavlja precej vprašanj v zvezi z regresom za letni dopust. Vprašanja so predvsem o tem, ali pripada regres za letni dopust delavcem, ki delajo krajši delovni čas od polnega delovnega časa in delavcem, ki so delno invalidsko upokojeni in delajo samo polovični delovni čas. Pojavlja se tudi vprašanje, ali imajo pravico do regresa delavci, ki jim je že prenehalo delovno razmerje, v delovni organizaciji, so pa letos že izkoristili ves dopust oziroma del dopusta.

Odgovor: Najprej moram povedati, da je pravica do regresa za letni dopust povezana s pravico do letnega dopusta. To pomeni, da ima vsak delavec, ki ima pravico do letnega dopusta, tudi pravico do regresa.

Kdaj ima delavec pravico do dopusta, pa je urejeno v zakonu oziroma v našem samoupravnem sporazumu o delovnih razmer-

jih. Tako pripada regres za letni dopust tudi delavcem, ki delajo krajši delovni čas od polnega delovnega časa in delavcem, ki so delno invalidsko upokojeni in delajo samo polovični delovni čas.

Takim delavcem pripada regres v obsegu, ki je odvisen od trajanja delovnega časa in od doseženih uspehov pri delu po osnovah in merilih, določenih v samoupravnem splošnem aktu (na primer delavcu, ki dela samo štiri ure na dan, kar je 50 odstotkov delovnega časa, pripada 50 odstotkov regresa za letni dopust). Prav tako imajo pravico do regresa tudi delavci, ki jim je že prenehalo delovno razmerje v delovni organizaciji in so že izkoristili ves dopust oziroma del letošnjega dopusta. Če so izkoristili le del dopusta, jim seveda ne pripada ves regres, pač pa le ustrezen del, ki je odvisen od tega, koliko dni dopusta so dejansko izkoristili.

A. Perčič

PRIZNANJA DESETIM

Ob 30-letnici samoupravljanja so za svoje dosedanje delo v sindikatih in za prispevek h graditvi naše samoupravne socialistične družbe dobili **SREBRNI ZNAK SAMOUPRAVLJANJA**:

Drago Frlan — Brest, TOZD Pohištvo Cerknica
Polde Kočevar — Komunala Cerknica
Majda Lenarčič — Osnovna šola Jožeta Krajca Rakek
Joža Levec — Kovinoplastika, TOZD Plastika Lož
Srečo Lončar — Kovind Urec
Anton Mahnič — Kartonaža Rakek
Fikret Mehadžić — Skupščina občine Cerknica
Tone Srpan — Kmetijska zadruga Cerknica
Milan Sterle — Kartonaža Rakek
Darko Žnidaršič — Brest, TOZD Masiva Martinjak

SPET RAZSTAVA V NAŠEM SALONU POHIŠTVA

V juniju je bila v Brestovem Salonu pohištva po daljšem času spet slikarska razstava. Tokrat je razstavljal Mitja **KLANCAR**, rojen 1943. leta v Ljubljani, sicer pa je zadnje razrede osnovne šole obiskoval tudi v Cerknici. Je član društva likovnih samorastnikov v Ljubljani; doslej je razstavljal enkrat samostojno, enajstkrat pa skupinsko.

V razstavnem katalogu je o njegovem slikarstvu med drugim zapisano: »V njegovem slikarstvu prevladuje ekspresionizem kot razpoloženje in stil. Največje zanimanje v zadnjih delih je namenjeno pokrajini in tako je pejsaž postal skoraj edina tema v njegovem razstavljanju.«

Kot običajno, Cerknica sama za razstavo ni pokazala posebnega zanimanja.

Še ena pridobitev za naše malo mesto! Nova lekarna, ki je skromno pričela delovati pred letom dni in je imela deljen obratovalni čas, je na veliko zadovoljstvo občanov uvedla celodnevni delovni čas. Tako lahko občan, ki je moral obiskati zdravnika, takoj zatem obišče tudi lekarno. Ni mu treba čakati, ali celo dvakrat hoditi v Cerknico.

(Iz 33. številke — 30. junij 1970)

INVESTICIJE V ZAKLJUČNI FAZI

Gradbene investicije se bližajo h koncu. V zaključni fazi je novo 3600 kvadratnih metrov obsežno skladišče gotovih izdelkov. Končne oblike dobiva nova delavska restavracija, ki je med lverko in Tovarno pohištva. Od večjih investicij je treba omeniti skorajšnji dograditev trgovine s pohištvom in dodatnih delovnih prostorov. Preselitev delavske restavracije pričakujemo v juliju, trgovina in ostalo pa bo nared nekje v začetku septembra.

Na področju Cerknice je letos zamišljena prenovitev stare upravne zgradbe v IBM središče, prenovitev nekdanje Hrenove hiše v Gasilski dom, izgradnja garaž za tovarne avtomobile, nova vratarnica pri mostu, rekonstrukcija mostu, ureditev cest in platoja, postavitev industrijskega tira ob tovarni.

VEČ IZVIRNOSTI TUDI V PROPAGANDI

Letošnji obseg ekonomske propagande je finančni plan precej skrešal in znižal. Mislim, da je to znižanje pri povečanem obsegu prodaje isto, kot če ne mažemo ležajev pri najbolj občutljivem stroju. Obenem pa trdim, da je treba propagando usmerjati tako, da bo čimvečji učinek čutiti v prodaji.

Za najbolj uspele propagandne rešitve letos lahko štejemo: svetleči napis nad halo Tivoli, prospekte in njihovo izvedbo, sodelovanje na svetovnem košarkarskem prvenstvu in jazz-festivalu, TV-oddaje iz TV središč.

NOVI POSLOVNI PRIJEMI PRODAJNE SLUŽBE

Poleg tega, da smo formirali potniško mrežo, smo se lotili tudi posebnih prodajnih akcij, da bi problem plasmaja blaga v mrtvi sezoni kar bo mogoče pospešili. Teh oblik se do sedaj nismo posluževali, čeprav so v svetu normalne, nekatera podjetja pa so jih tudi pri nas že nekaj let pridno izkoriščala. Da se jih pri nas nismo posluževali, je bil vzrok v tem, ker preprosto nismo imeli potreb, saj nam je stalno primanjkovalo blaga za redno odpremo.

KAJ VSE RASTE PRI BRESTU?

Kar Brest danes ima, ni ne park, ne poskusni nasad, od obojega je nekaj. Ta vrt je že tako prirasel sodelavcem Bresta, da ga ni, ki bi ga pustil uničiti in ga ni, ki ne bi imel nasade rad. Pa pogledjmo, kaj vse raste na tem notranjskem svetu, kaj je pokazalo voljo do življenja, čeprav ni doma le iz Evrope, ampak tudi z drugih celin.

Najmočnejša zbirka rastlin je pred Skupnimi službami. Gredica ob zidu ima razen lepe jelke tudi široko razprostrti kitajski brin, pred njim pa je kot grm široka tmasta kitajska aralija. Blizu rasteta še dva grmiča divje pomaranče, pri ograji pa se kot bakla dviguje vitka trepetlika. Prva je sama od sebe imela vitko linijo, letos pa je v treh dneh začela mršiti veje in da ni bila povezana, bi se ji snopasta oblika gotovo podrla. Pri tej trepetliki pa raste smreka, ki jo ima ves svet v veliki časti. Prestala je namreč težke čase ledene dobe, njeni zadnji ostanki so se zadržali v kotu Srbije, Črne gore in Bosne. Ima le spodnjo stran iglic srebrno, njena vitkost pa je njena poglavitna lepota.

Več ali manj po načrtih

Z dogovorom o osnovah družbenega plana razvoja občine Cerknica za obdobje 1976—1980 ter samoupravnega sporazuma o temeljnih plana skupnosti otroškega varstva občine za isto obdobje je bila opredeljena izgradnja vzgojno varstvenega zavoda v Cerknici.

Pripravljalni odbor za izgradnjo je izdelal predlog samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za sofinanciranje izgradnje vrtca in predlog o vrsti gradbenega objekta. V teh predlogih je bilo zapisano, naj vsi delavci, ki so zaposleni ali prebivajo v krajevni skupnosti Cerknica, združujejo sredstva v ta namen. O tem predlogu je sklepala skupščina skupnosti Cerknica, združujejo sredstva v ta namen. O tem predlogu je sklepala skupščina skupnosti otroškega varstva in posredovala sporazum v podpis vsem gospodarskim in negospodarskim delovnim organizacijam ter delovnim skupnostim s sedežem v krajevni skupnosti Cerknica, od katerih je večina ta sporazum podpisala.

Po njem se združuje en odstotek od brutto osebnih dohodkov za dobo treh let, s pričetkom zbiranja v letu 1979.

Sredstva za izgradnjo se zagotavljajo na osnovi samoupravnega sporazuma, iz sredstev skupnosti otroškega varstva in sredstev krajevne skupnosti Cerknica. Pred pričetkom del v oktobru lani je znašala predračunska vrednost:

1. Gradbena in obrtniška dela ter inštalacije	24.294.000 din
2. Oprema	—
3. Projekti, takse	1.069.540 din
4. Ostalo	2.000.000 din
5. Podražitve	1.000.000 din
SKUPAJ:	28.363.540 din

Zaradi pomanjkanja sredstev in ker je oprema v dosedanjem vrtcu še uporabna, bi po sklepu izvršnega odbora skupnosti otroškega varstva začasno to opremo prenesli v novi vrtce. Če pa bodo sredstva dopuščala, bi opremo dopolnjevali že med gradnjo, sicer pa v naslednjih letih iz sredstev redne dejavnosti.

Predračunska vrednost za izgradnjo vrtca se zagotavlja iz naslednjih virov:

1. s samoupravnim sporazumom o združevanju sredstev	10.960.000 din
2. Sredstva skupnosti otroškega varstva:	
— v letih od 1978 do 1980 z najetjem kreditov:	4.866.040 din
— na osnovi vezanih sredstev z odplačilno dobo 9 let	2.537.500 din
— kreditom z odplačilno dobo 6 let in obročnim odplačevanjem, v katerem sodeluje tudi KS Cerknica v višini 1.000.000 din v znesku 10.000.000 din	
SKUPAJ:	28.363.540 din

Ker se sredstva na podlagi sporazuma zbirajo od leta 1979 do 1982, je bilo potrebno najeti

premostitveni kredit pri Stanovanjsko-komunalni banki Ljubljana 18.850.000 din in pridobiti pohištvo na priliv sredstev v letu 1980.

Imenovan je bil tudi gradbeni odbor, ki je takoj začel z delom.

Vrtec gradijo skladno s sprejetim zazidalnim načrtom v soseski na južnem delu Cerknice — ob Sinji gorici. Vrtec naj bi sprejel 240 otrok in ga gradijo v klasični obliki. Izvajalec gradbenih in inštalaterskih del je SGP GRADNJE Postojna. Z gradnjo so pričeli v novembru 1979 in bo trajala eno leto.

Gradnja teče po načrtih, tako da bodo gradbena dela do konca maja 1980 že do tretje gradbene faze. Vrednostno so gradbena dela do konca aprila opravljena v višini 7.887.860,20 din.

Večina podpisnic sporazuma sproti plačuje svoje obveznosti. Pregled priliva sredstev in porabe pa je:

A. PRILIV:	
1. Sredstva skupščine otroškega varstva	2.712.771,75
2. Sredstva del. org. zbrana po sporazumu	2.870.838,05
SKUPAJ — PRILIV	5.583.609,80

B. POTROŠNJA:

1. Izločitev sredstev za naložbo	3.056.500.—
2. Plačilo projektov in soglasij	1.069.540.—
SKUPAJ — POTROŠNJA	4.126.040.—

C. SALDO SREDSTEV

(A—B)	1.457.569,80
-------	--------------

Obveznosti po samoupravnem sporazumu ne izpolnjujejo naslednje delovne organizacije in skupnosti:

GG Postojna TOZD Gozdarstvo Cerknica, Mladinska knjiga TOZD Trgovina Ljubljana-Cerknica, Postaja milice.

Delovne organizacije oziroma skupnosti, ki sporazuma niso podpisale, pa so:

TOZD LKP Cerknica — Perutninski kombinat Pivka, Ekspozitura SDK Cerknica, SAP TOZD Notranjska Cerknica, LB — Gospodarska banka — Ekspozitura Cerknica, Elektro enota Cerknica, SGP Gradnje — enota Cerknica, Jama — TOZD Gostinstvo Cerknica, TOZD Telekomunikacije Ljubljana — enota Cerknica, Trgovina Borovo, Tobak Ljubljana in Delo, Vinotoč Cerknica, AMD Cerknica, Kino Cerknica, Veterinarska postaja Cerknica, Strokovne službe občinske zdravstvene skupnosti in skupnosti za zaposlovanje Cerknica ter skupne službe samoupravne stanovanjske skupnosti Cerknica.

T. Zigmund

Društvo prijateljev mladine v Cerknici

Končno smo ustanovili društvo prijateljev mladine tudi v Cerknici. 9. junija je bil ustanovni občni zbor, na katerem je bilo 24 članov.

Za predsednika društva je bila izvoljena Marija Opeka, za tajnika Iva Ravšelj in za blagajnika Zofka Obreza. Izvoljeni so bili tudi samoupravni organi: izvršni odbor, nadzorni odbor in disciplinsko sodišče.

Osnovna naloga, zastavljena s programom društva, je skrb za otroke in mladino. Zavzemalo se bo za enotno družbeno in družinsko vzgojo mladega rodu, za oblikovanje socialistične družbene zavesti, za usposabljanje mladine pri sodelovanju v družbeni življenju, za ustvarjalni odnos do prihodnjega poklica in dela sploh, za spoznavanje pridobitev naših narodov in vsega človeštva na različnih področjih socialnega, zdravstvenega, tehničnega, umetniškega in drugega ustvarjanja, za zblíževanje vseh narodov v prid miru in napredku v svetu, za razvijanje vsestranske dejavnosti osebnosti z umskimi in moralnimi lastnostmi državljana so-

cialistične skupnosti in za izboljšanje telesnega zdravja, posebno z razvijanjem telesne vzgoje kot osnove za ustvarjalno življenje.

Ko bodo zaživela društva prijateljev mladine tudi v ostalih krajevnih skupnostih, bo še občni zbor zveze društev prijateljev mladine.

M. Opeka

VSE BOLJ TRDNO ORGANIZIRANI

(Nadaljevanje s 6. strani) mladega članstva in njegovo usposabljanje?

Gasilska zveza si stalno prizadeva za pridobivanje novih, predvsem mladih članov. Po gasilskih društvih je vse več pionirskih desetini, za katere organiziramo tudi občinska in regijska tekmovanja.

Tudi sicer imamo stalne tečaje, za katere pripravlja gasilska zveza programe, plačuje pa jih požarna skupnost. Žal pa imamo še vedno premalo sposobnih organizatorjev.

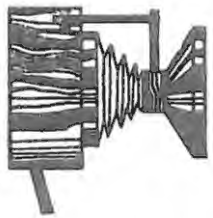
— Bi za zaključek še posebej opozorili na kakšno zadevo, o kateri nismo povprašali?

Še vedno se premalo zavedamo velikega gospodarskega pomena požarne varnosti in njenega vidnega mesta v okviru družbene samozaščite. To čutimo tudi pri oblikovanju ključnih razvojnih dokumentov v občini, kjer najde ta dejavnost odločno premalo prostora in pozornosti.

Razgovor pripravil B. Levec

Gradbišče otroškega vrtca v Cerknici

z očmi naše kamere

Skrbne gospodinjice s Skupnih dejavnosti med malico nakupijo vse potrebno, sicer bi kasneje ostale brez teh dobrin...

Filmi v juliju

3. 7. ob 20. uri — jugoslovanska drama JOVANA LUKIN.
4. 7. ob 16. in 20. uri — jugoslovanski vojni film PEKLENSKI OTOK.
5. 7. ob 20. uri in 6. 7. ob 16. uri — ameriška kriminalka UMOR V AMSTERDAMU.
7. 7. ob 20. uri — ameriška grozljivka NOSFERATU — NOČNI FANTOM.
10. 7. ob 20. uri — ameriški pustolovski film PIRANHA.
12. 7. ob 20. uri in 13. 7. ob 16. uri — ameriški vojni film NA LOVU ZA STEGNERJEM.
13. 7. ob 20. uri — italijanska komedija OGNJEVITA BOLNICAR-KA.
14. 7. ob 20. uri — ameriška grozljivka DOMENIKA, DUH, KI UBIJA.
17. 7. ob 20. uri — HONG KONGSKI KARATE film DEBELUHOVE PUSTOLOVŠČINE.
19. 7. ob 20. uri in 20. 7. ob 16. uri — ameriška komedija NELOČ-LJIVA DVOJČKA.
20. 7. ob 20. uri — ameriška kriminalka DEMONSKO SEME.
21. 7. ob 20. uri — ameriška kriminalka GARETTOVO MASČEVANJE.
22. 7. ob 16. in 20. uri — ameriški western BELI BIZON.
24. 7. ob 20. uri — ameriški ljubzenski film KO POMLAD PRIHAJA.
25. 7. ob 20. uri — jugoslovanska drama TROFEJA.
26. 7. ob 20. uri in 27. 7. ob 16. uri — ameriški pustolovski film FLYPER.
27. 7. ob 20. uri — francoska erotična drama ZBOGOM, EMANUELA.
28. 7. ob 20. uri — angleški erotični film ZAPELJIVKA.
31. 7. ob 20. uri — Hongkongski karate film DINAMIT JOHNSON.

Srečanje mladih SOZD

Brestovi mladinci smo se 24. in 25. maja v Šabcu udeležili že šestega tradicionalnega srečanja mladih SOZD Slovenijales. Priveditelj letošnjega srečanja je bila delovna organizacija Jela Šabac.

Program je zajemal tekmovanje v malem nogometu, kegljanju in volilno programsko konferenco.

Tekmovanje, na katerem je sodelovalo petnajst delovnih organizacij, je bilo izredno zanimivo in borbeno.

Rezultati:

- Mali nogomet
1. JELA Šabac
 2. TRGOVINA I., Ljubljana
 3. SVEA Zagorje
 10. BREST Cerknica
- Kegljanje — ženske
1. OPREMA Izola
 2. LPI Idrija
 3. TRGOVINA Ljubljana
 6. BREST Cerknica
- Kegljanje — moški
1. LIK Kočevje
 2. LPI Idrija
 3. TRGOVINA I. Ljubljana
 4. BREST Cerknica
- Ekipna uvrstitev
- 1.—2. TRGOVINA I. Ljubljana
 - 1.—2. LPI Idrija
 3. OPREMA Izola
 - 6.—7. BREST Cerknica

V nadaljevanju srečanja je bila sklicana volilno programska konferenca na kateri smo za obdobje 1980—1982 izvolili novo vodstvo KSZSM SOZD, ter se dogovorili, da naslednje 7. srečanje organizira Slovenijales TRGOVINA Ljubljana krajem meseca maja 1981 v Ljubljani.

Razšli smo se s parolo ZDRUŽENIH V ZSM SOZD SLOVENIJALES — POT DO USPEHA

Srečo Drobnič

BRESTOV OBZORNIK — glasilo delovne organizacije Brest Cerknica, n. sol. o.

Glavni in odgovorni urednik Božo LEVEC.

Ureja uredniški odbor: Marta DRAGOLIČ, Vanda HACE, Ana KOGEJ, Božo LEVEC, Marta MODIC, Leopold OBLAK, Anton OBREZA, Bernarda PETRIČ, Beno SKERLJ, Irena ZEMLJAK in Viktor ŽNIDARŠIČ. Foto: Jože SKRL.

Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani. Naklada 2800 izvodov.

Glasilo sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčanju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informiranje izvršnega sveta SR Slovenije, št. 421-1/72 z dne 24. oktobra 1974)

Vzpon kraljice športov

LEPI USPEHI MLADIH CERKNIŠKIH LAHKOATLETOV V ZADNJIH LETIH

Cerkniška lahka atletika ima že kar lepo tradicijo. Pionirsko pot te športne zvrsti je v naši občini začel Franc Popek, takratni državni reprezentant v metu kopja. Od takrat dalje doživlja kraljica športov v naši občini vzpon in padce. Bilo je precej dobrih atletov, saj so bili nekateri celo državni in republiški prvaki ter reprezentanti in celo rekorderji.

V letu 1978 se je pričel še en vzpon cerkniške atletike. Še isto leto so cerkniški pionirji na republiškem prvenstvu osvojili dva naslova republiških prvakov (Bernarda Šmalc — skok v višino in Metod Mahne — skok v daljino) ter dve drugi mesti (Miha Pakiž — skok v višino in Boštjan Lončar — met kopja).

Tudi naslednje leto so bili pionirji uspešni na republiškem prvenstvu. Marko Zgonc je zmagal v teku na 2000 metrov in bil drugi na 1000 metrov. Druga sta bila še Bernarda Šmalc v metu diska in Samo Urbas v metu krogle. Poleg tega pa je bila Šmalcova tretja v metu kopja.

V lanskem sezoni sta se izkazali Ida Štemberger z odličnim rezultatom v skoku v višino in pionirska štafeta 3 × 1000 metrov na tekmovalcu Ob žici okupirane Ljubljane s tretjim mestom (Lončar Boštjan, Mele Robert, Zgonc Marko).

Vsi našteti atleti in atletinje so v lanskem sezoni dosegli vidne rezultate tudi na tekmovalnih mlajših in starejših mladincev. Letošnja sezona še ni končana, vendar lahko trdim, da je še uspešnejša od prejšnjih dveh.

Na republiškem prvenstvu v krosu je pri pionirjih zmagal naš Tomaž Strle, Marko Zgonc je bil pri mlajših mladincih drugi, Marija Žnidaršič pa je pri pionirkah zasedla 12. mesto. Ekipno je Cerknica zasedla 7. mesto v Sloveniji.

Zgonc in Strle sta uspešno nastopila tudi na državnem prvenstvu v krosu, kjer je bil Zgonc 7., Strle pa 9. pri mlajših mladincih (pionirske kategorije ni bilo).

V tekmovalcu »Iščemo najboljšega skakalca v višino« sta v pionirski kategoriji nastopili Ida Štemberger in Bernarda Šmalc, ki sta osvojili 4. oziroma 6. mesto.

Cepprav z nepopolno ekipo smo nastopili tudi na ekipnem republiškem prvenstvu za mlajše mladince smo osvojili eno srebrno kolajno (Marko Zgonc — 3000 m), dve bronasti (Marko Zgonc — 2000 m ovire in Samo Urbas — met krogle) in tri četrta mesta (Miha Pakiž — 300 m ovire in skok v višino ter Ida Štemberger — skok v višino).

Na posamičnem republiškem prvenstvu za mlajše mladince smo osvojili eno srebrno kolajno (Marko Zgonc — 3000 m), dve bronasti (Marko Zgonc — 2000 m ovire in Samo Urbas — met krogle) in tri četrta mesta (Miha Pakiž — 300 m ovire in skok v višino ter Ida Štemberger — skok v višino).

V SPOMIN

Sredi cvetočega junija nas je nenadoma tragično zapustil naš sodelavec Borut JERNEJČIČ.

Cepprav še mlad, saj je komaj vstopil v tretje desetletje svojega življenja, je bil že stari Brestovec. Svojo življenjsko usodo je že zgodaj povezal z Brestom in z lesarstvom. Najdalje je delal v oddelku za standardizacijo v Skupnih dejavnostih, nazadnje pa je bil tajnik v TOZD Prodaja.

Bil je dosleden komunist in politični delavec na Brestu in v širši družbeni skupnosti, požrtvovalen in nesebičen sodelavec, Brestovec z dušo in telesom. Takšnega se ga bomo vedno spominjali, kot prizadevnega sodelavca, predvsem pa kot človeka, ki je razumel soljudi in se jim razdaljal.

Kolektiva Skupnih dejavnosti in TOZD Prodaja

Posebno uspešni so bili letos naši mlajši mladinci v pokalnem republiškem prvenstvu, kjer so fantje dosegli 4. mesto, dekleta pa 10. mesto.

Z dvema tekmovalcema smo nastopili tudi na državnem prvenstvu za mlajše mladince. Marko Zgonc je bil 5. na 1500 m z ovirami in 6. v teku na 3000 m, Miha Pakiž pa je bil 7. v teku na 300 m z ovirami in 14. v skoku v višino. Samo Urbas in Metod Mahne nista nastopila, ker nam organizator ni sporočil, da so v

njunih disciplinah potrebne kvalifikacije.

Pogoji za atletiko so se v zadnjih nekaj letih precej izboljšali. Z novo telovadnico je omogočena nemotena zimska vadba, pa tudi vse več srednješolcev ostaja doma in se v šolo vozi, kar predstavlja lepo osnovo za cerkniški šport.

Nikakor pa ne moremo biti zadovoljni z izgradnjo atletskih naprav pri osnovni šoli Cerknica, saj se gradnja vleče že v nedogled. Z izgradnjo tega objekta pa bi bili nekako izpolnjeni osnovni pogoji za še večji napredek cerkniške lahke atletike.

S. Ferfila

Uspešno tudi ob koncu

Kegljaški klub Brest je uspešno zaključil letošnjo sezono. Zaključno tekmovalje je bilo prvenstvo notranjske regije za posameznike in dvojice, na katerem so se kegljači Bresta odlično uvrstili, saj se je na prvenstvu posameznikov med dvanaest najboljših uvrstilo vseh osem Brestovih tekmovalcev. Nastopilo je 60 tekmovalcev iz Vrhnike, Logatca, Ilirske Bistrice, Postojne in Cerknice.

Izidi:

Posamezniki	
1. Urbas — Brest	2613
2. Založnik — Brest	2608
3. Srebot — Il. Bistrica	2578
4. Primc — Il. Bistrica	2555
5. Turk — Brest	2524

6. Gornik — Brest	2523
7. Prešeren — Brest	2516
8. Tomažič — Logatec	2506
9. Rolih — Il. Bistrica	2504
10. Velišček — Brest	2499
11. Kraševac — Brest	2494
12. Hlabše — Brest	2492
	itd.

Dvojice

1. Srebot-Primc	
Ilirska Bistrica	5133
2. Gornik-Založnik	
Brest	5131
3. Urbas-Prešeren	
Brest	5129
4. Turk-Velišček	
Brest	5023
5. Kraševac-Hlabše	
Brest	4986
	itd.
	F. Gornik

DELAVSKE ŠPORTNE IGRE

Komisija za šport in rekreacijo pri občinskem svetu zveze sindikatov je organizirala občinsko sindikalno prvenstvo v malem nogometu. Tekmovanje je bilo 11., 12. in 13. junija na igriščih na Rakeku in v Starem trgu. Nastopilo je 16 ekip iz vseh večjih delovnih organizacij v naši občini.

Uvrstitev:	točk
1. Kovinoplastika	26
2. Gozdarstvo II.	22
3. Gradišče	19
4. Nanos	17
5. Brest — Pohišstvo	16
6. Kartonaža	15
7. Gostinstvo	14
8. Avtomontaža	13
9. Železniška postaja	12
10. Kovinoplastika II.	11
11. Brest — Gaber	10
12. SO Cerknica	9
13. Gozdarstvo I.	8
14. Brest — Masiva	7
15. Kovind	6
16. Komunala	5

F. Gornik

CERKNIŠKA PLANINSKA TRANSVERZALA

V Žarometu ste morda že prebrali kratko novico o prvih markiranih planinskih poteh na vrhove okrog Cerknice. Tako vodijo iz Cerknice tri markirane poti: na Veliki Javornik, Slivnico in na Špičko, na Križno goro pa iz Bločic.

Vsako, ki želi prehoditi te vrhove, dobi v planinskem društvu Vodnik po cerkniški transverzali. Oglasi naj se pri Janezu Zakrajšku (lahko tel. 791-256), ali Mitji Zemljaku.

Za prehojene tri vrhove dobite srebrno značko planinskega društva, za vse štiri pa zlato. Na zadnjo stran Vodnika morate od-

tisniti žige kot dokaz za osvojene vrhove. Žig je v skrinjici na vsakem vrhu poleg vpisne knjige. Po prehojeni poti lahko dobite značke vsak prvi četrtek v mesecu v pisarni planinskega društva pri Kinu Cerknica od 19. do 20. ure.

Pa srečno pot!

F. Korošec

VABILO NA POTEPI

V novoletni številki Brestovega obzornika ste lahko brali sestavek o številnih naseljih z imenom Brest in njegovimi inačicami.

Konec julija nameravam obiskati vasi Brest nad Buzetom, pri Učki in pri Igu blizu Ljubljane, spotoma pa še znano luko BRE-STOVA pri Plovminu, od koder vozijo trajekti na otok Cres. Potovanje bo trajalo predvidoma tri do štiri dni. Potoval bom z motornim kolesom TOMOS.

Program potovanja: Cerknica — Koper (servis in po možnosti ogled tovarne Tomos); nadaljevanje poti proti Buzetu in nato do vasi Brest I., Brest II., Plovmin, Brestova, Rijeka, Delnice, Kočevje, Ig, Brest III. in čez Osredok in Žilce domov. Pot je dolga okrog 400 kilometrov; prenočišče v šotoru; prehrana v lokalih. Seveda se potuje na lastne stroške in odgovornost.

Na potovanju bodo razgovori s prebivalci — Brestovci o njihovih šegah in običajih ter ogled zgodovinskih in kulturnih znamenitosti posameznih krajev. Potovanje bo z zmerno vožnjo in bo časa dovolj.

Pričakujem, da se mi bo na letošnjo dopustniško pot pridružil več ljubiteljev takšnih potovanj.

Prijave pošljite na naslov: Štefan Bogovčič, Brest, Skupne dejavnosti do 7. julija. Vsi prijavitelji bodo deset dni pred potovanjem dobili program potovanja in ostale potrebne informacije.

S. Bogovčič